

SLOVENSKI

Direktor: Rudi Janžina — Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiska tiskarna Slovenskega poročevalca — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 53-22 do 53-26 — Uprava: Ljubljana, Copova ul. 50/III, telefon 45-75 in 46-21 — Oglasi oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ul. 5, telefon 38-96, za ljubljanske naročnike 24-83, za zunanje 38-32 — Poštni predaj 29 — Tek. račun NB 601-30321-4 — Mesečna naročnina 140 din

Poročevalec

POGAČNIK, ARNEJC, ŠIMENC...

Razkrinkana peta kolona

Pretekla dva meseca sta pri nas minula v znamenju velikih — po svoji bombastičnosti in majhne po svoji moralni in etični vrednosti — ofenzivni, dilih krogov katoliške cerkve proti življenjskim interesom slovenskega ljudstva. Dve škofovi okrožnici podrejeni duhovščini, ter vrsta pridig in izjav nekaterih cerkvenih voditeljev, so imele nalogo otvoriti in pripraviti to ofenzivo. Ze okrožnica škofa Vovka z dne 29. III. t. l. je bila naperjena proti novi, najnaprednejši in najbolj humani uredbi o splavu. Druga škofova okrožnica z dne 30. aprila t. l. pa se ni več zadovoljila z napadom na eno samo uredbo, temveč že na splošno poziva vernike na herojska dejanja za obrambo vere. Ko človek prečita to okrožnico, ima vtis, da se nahaja v državi, kjer besni strašen teror in kjer niso dane človeku niti najosnovnejše človeške pravice in kjer cerkev, kot ilegalna uporniška organizacija daje svojim pripadnikom navodila, kdaj in v kakšnih primerih smejo povedati, da so katoliki in kdaj to lahko skrivajo ali zatajijo zaradi svetega strahu ali svetle nevednosti. Namen vsega tega je prozoren. Nekomu je potrebno izkoristiti verska čustva preprostega človeka za to, da bi ustvaril psiho svetlega strahu, da bi ta verni človek zasvojal novo državo, da bi se v njej kar najslabše počutil in tako postal slepo orodje neke politike, ki ni slovenska niti jugoslovanska, niti napredna in demokratična, temveč z eno besedo — vatikanska.

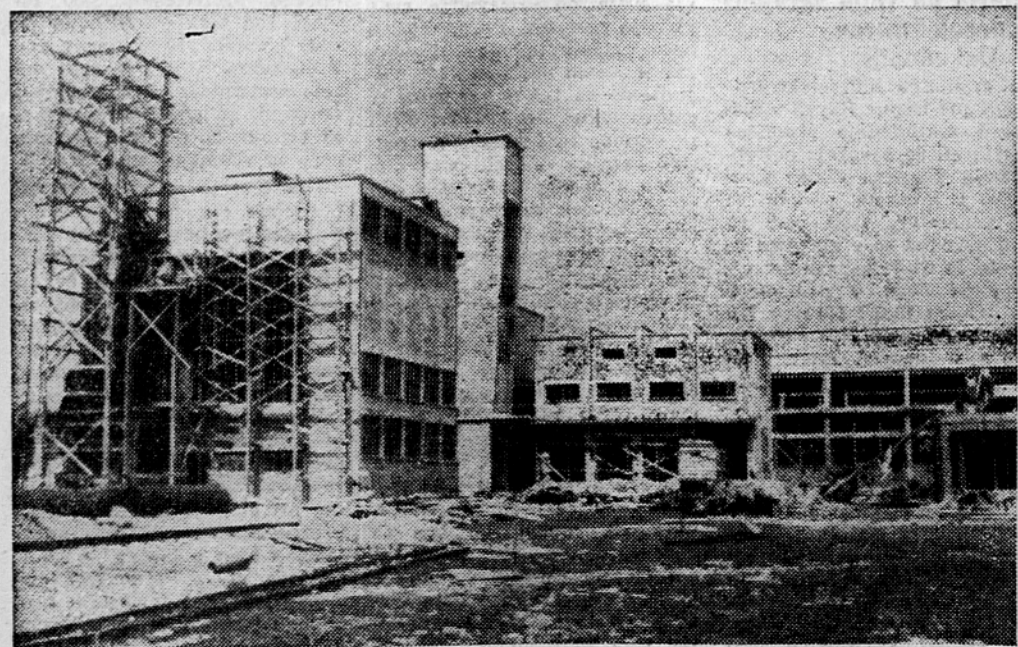
Ko je bil škof vprašan, če ve vsaj za kakšen primer svetle nevednosti ali iskanirnanja ali strahu pri izpolnjevanju verskih dolžnosti, ni vedel prav nič povedati. S tem je tudi sam potrdil, da je nobrahna vera samo varanje našega preprostega človeka, samo vcepjanje sovršiva do ljudske oblasti in do napredka sploh.

Mačiborski škof dr. Deržecnik je šel sam po raznih farah in pridigal birmanske pridige. Kaže, da sta oba škofa dobila od papeške nunciature enaka navodila za borbo proti naši državi, kajti njegove pridige se niso mnogo razlikovale od Vovkove okrožnice. Pozivi na njunaška dejanja za vero in na javno izpovedovanje vere so bili podprti z ljukovanjem o tem, da se ne morejo vršiti zunanje verske slovesnosti (ki jih je sam striktno prepovedal), o skrumitvah kriza, ki da jih je danes na žalost mnogo, o veliki nevarnosti, ki da preti cerkvi in podobno.

Na liniji napada na našo državo in družbeno ureditev ter licemerskega krkanja na čustva naših ljudi so bile tudi pridige, ki so jih imeli nekateri ljubljanski kanoniki. V za-

Seja Izvršnega odbora OF Slovenije

V četrtek, 29. t. m. je zasedal Izvršni odbor Osvobodilne fronte Slovenije. Na dnevnem redu je bila razprava o reorganizaciji zveznih in republiških organov oblasti in državne uprave. Iz pisarne sekretariata IOOF Slovenije

V Blazju pri Sarajevu grade veliko tovarno vezanih plošč. — Na sliki zgradba kotlarne, ki bo proizvajala vročo vodo in paro za izdelovanje vezanih plošč. V omenjeni tovarni bodo razen vezanih plošč izdelovali tudi furnirje, stenočne plošče in splošne plošče za letalstvo, in sicer v skupni vrednosti 1700 milijonov din letno.

vilih svetopisemskih prispeodobah je kanonik dr. Pogačnik hujskal poslušalce proti ljudski oblasti, izpodbijal osnovno zaupanje v ljudska sodišča, pa tudi v moralne in politične temelje naše družbene ureditve. Čemu, če ne temu namenu, naj služijo primerjave judovskih in naših sodišč, pozivi na molk, da ne spravimo drugega v nesrečo, ali pa da se je treba odločiti za Jude 20. stoletja (t. j. brezbožnike=Partija, ljudska oblast itd.) ali pa za Jezusa itd.?

Dr. Arnejc je smatral za potrebno, da pozove vernike — Slovence — naj ostanejo zvesti papežu takrat, ko je papež na mestu, da bi ostal vsaj nevtralen, napravil vse, kar je mogel, da bi škodoval slovenskim nacionalnim interesom, ko je mobiliziral ves vatikanski aparat za podporo italijanskemu imperializmu — fašizmu. Kanonik dr. Šimenc pa je pokazal, da mu nobeno sredstvo ni dovolj nizkотно, samo če ga lahko uporabi v borbi proti Partiji, avangardi družbenega napredka pri nas. Izkoristil je dejstvo, da je pri nas zaradi prestanjnih naporov in grozot med zadnjjo vojno razmeroma mnogo živčno bolnih ljudi in je v zvezi za to pripisal marksistični znanosti, ki ne priznava osebne krivde in greha.

Licemserstvo in dvojnja morala vodilnih ljudi našega klera sta prišla v tej kampanji proti naši državi in družbeni ureditvi spet enkrat do polnega izraza. Ni obramba vere in njenega svobod-

nega izpovedovanja ter skrb zaradi večjega števila živčno bolnih tisto, kar skrbi gg. Vovka, Deržecnika et comp. Sovraštvo do te nove države, do svobode in neodvisnosti njenih ljudi, do napredka in suženjska pokornost Vatikanu so jih z neizprosno logiko nagnali v licemerje in nacionalno izdajstvo.

In še nekaj. Gonja proti Jugoslaviji in za priključitev Trsta k Italiji, ki je združila na isti imperialistični liniji najraznovrstnejšo italijansko reakcijo, od Vatikana in fašistov, preko De Gasperijevih demokrastov do kominformovcev, čudovito sovpada z ofenzivo, ki so jo vrhovi katoliške cerkve pritekli pri nas. Preveč očitno je to sovpadanje, da bi lahko bilo slučajno. Gre za staro in preizkušeno metodo, h kateri so se morali zateči osvajačji, kadar so naleteli na trdnjavo, ki se ni hotela pod nobenim pogojem vdati. Potreben je bil napad od zuna, podprt od izdajstva znotraj. Toda ta primera vella le za trdnjave, kajti moralno-politično enotno in čvrsto ljudstvo je močnejše kot kakršna koli trdnjava. Na to postavko so pozabili vatikanski sestaviljci tega jezuitsko-perfidnega načrta, ko so dali nalogo svojim zvestim agentom. Tako niso dosegli drugega kot

to, da so se razkrinkali i vodje i izvrševalci. Prvi kot sovražniki našega ljudstva, sovražniki demokracije in napredka sploh, drugi pa kot izdajalci naših osnovnih nacionalnih interesov in agenti t. j. našemu ljudstvu globoko sovražne politike.

Bavcon Ljubo

Gangsterski napad na našega diplomatskega predstavnika

Nova provokacija v Rimu

Italijanska vlada se v gonji proti Jugoslaviji poslužuje metod NKVD

Rim, 30. maja (Tanjug). Dva policijska agenta sta sinoči v Rimu aretirala tiskovnega svetnika jugoslovanskega poslanstva Dušana Fortiča, ki so ga pa kasneje izpustili, ko so ga v policijski kvesturi odvzeli italijanski prevod govora podpredsednika jugoslovanske vlade Edvarda Kardelja o ljudskih odborih.

Incident se je zgodil takoj po 20. uri v Via Flavia, ko je svetnik Fortič stopil v avtomobil z diplomatskim znakom. Policijska agenta sta pristopila k Fortiču ter ga pozvala, naj odide z njima, ne da bi se zmenila za njegove proteste in diplomatsko legitimacijo, ki jima jo je pokazal. Dušan Fortič je v kvesturi vzočič pokazal diplo-

matško legitimacijo, za katero se pa službojoč funkcionar ni zmenil, pač pa ga je skušal preiskati. Policijski funkcionarji so po odvzemu omenjenega prevoda Fortiča izpustili, ne da bi se opravičili za takšno početje.

Opravnik poslov jugoslovanskega poslanstva v Rimu Dalibor Soldatič je spričo tega incidenta obiskal italijansko zunanje ministristvo ter izročil noto z odličnim protestom proti aretaciji Fortiča.

V noti je poudarjeno, da je takšno ravnanje policijskih organov s funkcionarjem jugoslo-

vanskega poslanstva, ki uživa diplomatsko imuniteto, kršitev najosnovnejših običajev v mednarodni praksi ter določb mednarodnega prava.

Jugoslovansko poslanstvo je zahtevalo takojšnjo preiskavo in vrnitev prevoda, hkrati pa, naj poslanstvo obvesti o ukrepih, ki jih bodo storili spričo tega primera.

Na koncu note je poudarjeno, da poslanstvo ne more drugače razlagati aretacije in poskusa osebne preiskave nad svetnikom Dušanom Fortičem, kot v naprej premissijeno in organizirano izvajanje ter očitni dokaz, da namerava italijanska vlada čedalje bolj zaostrevati odnose med obema državama.

Predstavniki palače Chigi veleposlanik Scamaca se je v imenu svoje vlade oprutil jugoslovanskemu predstavniku in izrazil obžalovanje, da je prišlo do tega primera.

Zadnji čas so opazili, da policijski organi budno opazujejo in spremljajo sleherni korak jugoslovanskih funkcionarjev in osebja v Rimu, prav tako pa so

tudi okreplili stražo pred poslanstvom in vojskim odposlanstvom. Policija je zadnje dni, še preden je podpolkovnik Kodrič prispel v Rim, okreplila stražo okrog poslopja, v katerem je prebival, sinoči pa, ko je odšel iz Rima, ga je spremljala ves čas oseba na motornem kolesu.

Dar podpredsednika republike Brazilije maršalu Titu

Rio de Janeiro, 30. maja (Tanjug). Podpredsednik brazilske republike Fillo, ki se je lani avgusta mudil kot gost jugoslovanske vlade v Beogradu, je postal maršalu Titu kot darilo za njegov rojstni dan bodalo, indijansko orožje s severovzhodne Brazilije. Bodalo je poslal po veleposlanstvu FLRJ v Rio de Janeiro. Na bodalu je vrezano ime maršala Tita. G. Fillo je ob tej priložnosti izrazil upanje, da bo maršal Tito kot velik bojevnik in vojskovodja cenil njegovo darilo.

Delegacija indijskih socialistov v Črni gori

Cetinje, 30. maja. (Tanjug) Delegacija indijske socialistične stranke je prispela danes v Titograd. Na titograjskem letališču so jo sprejeli člani Politbiroja CK KP Crne gore Nikola Kovačević in Vlado Božević ter vodja komisije za agitacijo in propagando pri CK KP Crne gore Veljko Mijatović.

Člani delegacije bodo obiskali nekatere važnejše kraje in gradbišča, nato pa bodo čez Cetinje nadaljevali potovanje v Dubrovnik.

Dr. Dekleva ponovno izvoljen v tržaški občinski svet

Trst, 30. maja (Tanjug). Po podatkih volilnega urada v Trstu je bilo sinoči končano štetje tako imenovanih preferenčnih glasov, t. j. glasov, ki so jih dali volivci za določene kandidate na listah, za katere so volili.

Na listi slovensko-italijanske ljudske fronte je bil izvoljen dr. Jože Dekleva, podpredsednik glavnega odbora OF za Tržaško ozemlje.

Na listi Fronte neodvisnosti so med drugimi izvoljeni Mario Gianpiccoli, Carlo Tolly, dr. Belihar, Tržaški blok pa bo v občinskem svetu zastopal profesor Fabio Cusin.

Na slovenski narodni listi je dobil največ preferenčnih glasov dr. Josip Agneletto.

Londonski »Times« piše v

Največja dnevna proizvodnja Raše v tem letu

Na rojstni dan tov. Tita so dosegli rudniki Raše največjo dnevno proizvodnjo v tem letu. Izkopali so za 250 ton premoga več kot je znašala do sedaj največja dnevna proizvodnja. Ta dan so šli delavci in nameščenci Raše na prostovoljno delo, da bi nadomestili primanjkljaj v proizvodnji, ki je nastopil zaradi slabih proizvodnih možnosti v jami Raše in da bi tako pripomogli izpolnitvi obveznosti, ki so jih dali tov. Titu za njegov rojstni dan.

»Times« o tržaških volitvah

krajevem članku o izidih tržaških volitev, da leti kažejo slabitev skrajne desnice in skrajne levice. Casopis poudarja, da je značilno, da so neodvisnosti dobili takoj po londonski konferenci o Trstu, na kateri je bila Italiji zajamčena velika udelež-

ba v mestni upravi, dvakrat več glasov, kot na volitvah leta 1949. Takšno povečanje števila neodvisnosti volivcev, prvi na koncu »Times«, brzokone kaže, da so volivci nezadovoljni s šovinistično politiko krajevnih italijanskih oblasti.

Čestitke maršala Tita delavcem hidrocentrale »Vinodol«

Beograd, 30. maja. Delovni kolektiv hidrocentrale »Vinodol« je obvestil maršala Tita, da so 25. maja, na dan maršalovega rojstnega dne v hidrocentrali dobili prvo električno energijo od prvega agregata, ki ga bodo v nedeljo slavnostno spustili v pogon.

Ko vabijo maršala Tita, da bi se udeležil slavnosti, pišejo člani kolektiva med drugim: »S tem je zmagovito končana prva stopnja graditve te hidrocentrale. Prvi del njene zmogljivosti 28.000 KW bo povečal moč našega elektro gospodarstva ter dal naši rastoči socialistični industriji potrebno električno energijo. Ta naš delovni uspeh se uvršča v vrsto delovnih zmag naših narodov, ki jih dosegamo v boju za našo neodvisnost in lepšo socialistično prihodnost.«

Na povabilo delovnega kolek-

tiva hidrocentrale »Vinodol« je maršal Tito odgovoril z naslednjo brzojavko:

»Sprejel sem vaše povabilo, vendar pa se žal ne bom mogel udeležiti otvoritve vaše elektrarne.

Vsemu kolektivu čestitam k velikemu uspehu. Josip Broz Tito.

Veleposlanik FLRJ izročil poverilnice predsedniku Kube

Beograd, 30. maja (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik na Kubi Karlo Mrzović je izročil večeraj akreditivna pisma predsedniku Kube generalu Fulgenziju Batistiju Zaldivaru. Karlo Mrzović je hkrati tudi jugoslovanski poslanik v Mehiki.

Dogodki v Parizu

Konferenca zunanjih ministrov končana

Acheson odpotoval v Washington — Jacques Duclos in 156 drugih v zaporu zaradi demonstracij proti Ridgwayju

Upor znotraj degolistične stranke — Hautecloque prispel v Pariz

Pariz, 30. maja (Tanjug). Na popoldanskem sestanku med ameriškim zunanjim ministrom Deanom Achesonom, predsednikom francoske vlade Pinayem, zunanjim ministrom Robertom Schumanom ter ostalimi člani francoske vlade, ki so prisostvovali večeršnjim razgovorom, so obravnavali francosko zahtevo za povečanje ameriških naročil v francoski vojni industriji.

ZDA obljubile, da bodo v Franciji naročile blaga v vrednosti približno 80 milijard frankov. Francoska vlada pa sedaj zahteva od ZDA, naj pošljejo Franciji še za 170 milijard vojnih naročil. Pinay in Schuman sta na večeršnjem sestanku razložila Achesonu težak položaj francoske vojne industrije.

Ameriški zunanji minister Acheson je po končanih razgovorih odpotoval z letalom v Washington. Pričakujejo, da bo danes objavljeno uradno sporočilo o teh razgovorih.

Pariz, 30. maja. (Tanjug) Po zaslusanju pri preiskovalnem sodniku so vršila dolžnosti tajnika CK KP Francije Jacquesa Duclosa odpeljali iz preiskovalnega zapora v znani zapor za politične krivice Frenes pri Parizu.

Pri prvem zaslišanju je drž. tožilec pri francoskem kasacijskem sodišču sporočil Duclosu, da je obtožen zarote proti notranji varnosti države in da glede na to, ker so ga prijeli na dejanju, po ustavi ni treba od narodne skupščine zahtevati, da mu odvzame poslansko imuniteto.

Poleg Duclosa in Andre Stila, glavnega urednika »Humanité«, je obtoženih zarote proti notranji varnosti države še 156 oseb, ki so jih prijeli pri demonstracijah. Drugih 560 so izpustili. Pariška prefektura je poleg tega izdala ukaz za izgon iz Francije 31 izomcev, ki so sodelovali pri demonstracijah. Branilci Duclosa so vložili danes tožbo proti državnemu tožniku zaradi zlorabe uradne dolžnosti.

Grške žene dobile volilno pravico

Atene, 30. maja. (Tanjug) Grška narodna skupščina je sprejela zakon, po katerem imajo ženske volilno pravico tudi na skupščinskih volitvah. Do sedaj so lahko glasovale samo na občinskih volitvah.

Truman zahteva nove kredite

Washington, 30. maja (AFP). Predsednik ZDA Harry Truman je večerj zahteval od ameriškega kongresa, naj potrdi kredite v znesku 3 milijarde 341 milijonov dolarjev za povečanje proizvodnje atomskega orožja. Truman je zahteval ta kredit za delo komisije za atomsko energijo in za hidrocentrale ob reki Tennasi, ki bodo dajale energijo za nove atomske tovarne.

Pariški časopisi, razen Informatorja »Humanité« in »Libération«, ostro obsojajo zadnje demonstracije v Franciji ter pišejo, da so bile organizirane po ukazu iz Moskve. »Figaro« piše, da oblasti prvič kličejo na odgovornost voditelje ne pa samo udeležence pri demonstracijah. »Combat« piše, da demonstracije niso bile naperjene proti Ridgwayjevi osebnosti, marveč da je bila politika Atlantskega pakta glavni smotilo.

»United Press« poroča, da je od 114 članov degolistične parlamentarne skupine v francoski narodni skupščini 47 članov poslalo De Gaulleu pismo, v katerem mu sporočajo, da se bodo več slepo pokoravali njegovim navodilom, kadar bo od njih zahteval, naj se upro vladnim ukrepom. Politični opazovalci sodijo, da je ta korak nezavoljnihi degolističnih poslancev precejšnjega pomena, ker pogloblja spore znotraj De Gaulleovega gibanja, ki, sodeč po zadnjem glasovanju, tako in tako nazaduje.

Obisk jugoslovanskih združenikov v Danskem

Kodanj, 29. maja (Tanjug). Skupina jugoslovanskih združenikov, ki je na obisku na Danskem, je bila zadnje 3 dni gosti Helsinorov, kjer je obiskala mednarodno solo za splošno izobrazbo. Jugoslovanski združeniki so imeli na prošnji direktorja in studentov 2 predavanja o Jugoslaviji, ki so ju navzoči poslušali z velikim zanimanjem. Predavanjem je sledila živahna debata. Jugoslovanski združeniki bodo prebili zadnje dni obiska v Kodanju, nato pa bodo odpotovali preko Hamburga in Münchna v domovino.

DENARNA REFORMA V BOLGARIJI

V Bolgariji so zamenjali 100 starih levov za 1 novega

Kaj se pa čudiš: nič ti vendar nič ne koristita, 1 ti pa pošteno vračamo...

Bolgari preseljujejo obmejno prebivalstvo

Novi osebni potni listki — Bolgarski delavci zapuščajo delo

Beograd, 30. maja. (Tanjug) Po poročilih iz Sofije zadnja dva meseca bolgarske oblasti preseljujejo obmejno prebivalstvo iz obmejnih krajev ob Jugoslaviji v notranjost Bolgarije. Izselili so mnoge družine iz goriškega in kulškega okraja, in sicer predvsem take, ki imajo sorodnike in prijatelje med bolgarskimi emigranti v Jugoslaviji.

V Bolgariji pričakujejo nove osebne potne listke, s katerimi bodo izvedli uradno kategorizacijo bolgarskih državljanov. Nekateri bodo dobili legitimacije, da se smejo svobodno gibati samo v kraju svojega stalnega bivališča, drugi pa legitimacije za gibanje na ozemlju vse Bolgarije. Uvedba teh osebnih potnih listov bo pomnilna samo uzakonitve, sedanje prakse, saj so že danes v Bolgariji področja, v katerih se državljanji ne smejo gibati brez posebnega dovoljenja milice ali državne varnosti.

Japonska bo izpustila vojne zločince

Tokio, 29. maja (UP). Podpredsednik odbora za zunanje zadeve japonskega parlamenta Išivara je večerj v parlamentu izjavil, da namerava japonska vlada izpustiti vojne zločince, ki so jih obsodila kuomintangska sodišča, brž ko bo začela veljati mirovna pogodba z Japonsko, ki jo je podpisala kuomintangska vlada. Sodijo, da prestaja kazen v japonskih zaporih približno sto vojnih zločincev, ki so jih obsodila kuomintangska sodišča.

Prijave turistov iz inozemstva

»Putnik« v Beogradu dobiva več prijav turistov iz inozemstva. Največ prijav je iz skandinavskih dežel. Iz Danske je napovedanih že 20 skupin turistov. Mnogi turisti pridejo v našo državo tudi iz Holandske, Belgije, Francije in Anglije. Iz ZDA bo prispelo 7. junija v našo državo 170 rojakov in bodo med njimi tudi člani znanega glasbenega društva »Tamburica«.

Novinarski jubilej

Med najstarejšimi aktivnimi jugoslovanskimi novinarji je Nikola Smolčić, član uredništva zagrebškega »Narodnega lista«. Star je 67 let, v novinarskem poklicu pa dela že 45 let in praznuje t dni ta svoj pomembni jubilej. Pred prvo svetovno vojno je sodeloval pri vseh listih, ki so jih izdajali na Primorskem in v Dalmaciji Fran Supilo in drugi napredni hrvatski politiki. Od leta 1915. dela Smolčić v Zagrebu ter ima kot novinar velik delež zlasti v bojnih zoper italijanski šovinizem in izreditizem.

Na državnih posestvih in gozdarstvu je treba pohiteti s tarifnimi pravilniki

V Sloveniji je okoli 100 kmetijskih in gozdarskih obratov, ki morajo te dni kakor vsa druga podjetja izdelati svoje tarifne pravilnike. Delo okrog teh pravilnikov pa sorazmerno počasi napreduje. Republiški odbor sindikata kmetijskih in gozdarskih delavcev in uslužbencev je do 20. maja prejel v potrditev šele 54 pravilnikov, torej komaj kakih 50%. Da stvari ne tečejo tako, kakor bi morale, dokazuje tudi to, da je republiški odbor lahko potrdil le 5 omenjenih pravilnikov, vse druge pa je vrnil kolektivom z raznimi pripombami.

Povprečni razpon od najnižje do najvišje tarife postavke znaša po sedaj predloženih pravilnikih od 20 do 38 din na uro za delavce in 25 do 60 din na uro za uslužbence. Ta razpon ustreza republiškemu povprečju za podjetja kmetijstva in gozdarstva. Republiški odbor je v sporazumu s Svetom za kmetijstvo in gozdarstvo odobril najvišji razpon v razmerju 1 : 3 za obrate, kjer so dela in odgovornosti največje. Plače direktorjev se gibljejo od 10.000 do 15.000, pri čemer pa pride najvišja postavka v postev le za posestvo v Kočevju in za gozdnarstvo. Višje direktorske plače so predlagala zlasti gozdna gospodarstva, nadalje posestvo v Pekrah, kar pa republiški odbor ni odobril. Nekateri kolektivni pa so predložili prenikljive tarife postavke, zlasti za višje kategorije. Tako so v Rakičanu odmerili direktorju samo 9800 din plače. Podoben predlog je prišel tudi iz Medloga.

Eden izmed prvih pravilnikov, ki so ga odobrili, je bil tarifni pravilnik kmetijskega in gozdnarstva v Kočevju. Po tem pravilniku znašajo povprečne plače za nižje kvalificirane delavce 220 do 240 din na dan, za polkvalificirane 260, za kvalificirane 280 in za delavce, ki opravljajo najtežja dela v kmetijstvu in gozdarstvu, 320 din na dan.

Pravilniki vsebujejo tudi določbo, da imajo delavci pravico do 20 arov deputatne zemlje in da lahko kupujejo pridelke na posestvu po dnevnih cenah, zmanjšanih za stroške prodaje. Nekateri pravilniki so vsebovali tudi določbo, da se delavci pri prekinitvi oziroma zastoji dela brez delavčeve krivde odpovedo povračilu. Republiški odbor pa tega ni potrdil, temveč je predlagal, naj to določbo formulirajo tako, da je posestvo oziroma podjetje zavezano prizadetim delavcem preskrbeti drugo delo, če pa tega ne more, pa jim mora vsaj za 6 dni v mesecu plačati 50%, tarifne postavke.

Nujno je, da vsi kolektivni sedaj pohitijo s sestavo pravilnikov. Naloga sindikalnih podružnic je, da jim ponovno tolažijo tesno zvezo med tarifnimi postavkami oziroma plačami ter gospodarskim uspehom podjetja. Čim višji bo delovni učinek vsakega delavca in nameščenca, tem večje bodo tudi plače, ker bo v tem primeru posestvo zbralo višji plačni fond. Produktivnost na naših posestvih je sedaj še sorazmerno zelo nizka in zato tudi tarifne postavke niso visoke. Glede na posebnost proizvodnega postopka bodo delavci in uslužbenci prejeli med letom le 80%, določene jim plače, drugo pa se jim bo obračunalo ob koncu leta.

Tudi to posebnost je treba delavcem in uslužbencem pojasnjevati, da jo bodo pravilno razumeli in se s svojim delom zavzeli, da bo plačni fond še višji.

O uporabi prve tranše zunanjega investicijskega posojila

Med vlado FLRJ in Mednarodno banko za obnovu je bil lani v oktobru sklenjen sporazum, po katerem je naša država dobila prvo tranšo investicijskega posojila v znesku 28 milijonov dolarjev ali 8.400 milijonov din. To posojilo bo naša država vračala od leta 1955. do 1976. Čeprav predstavlja ta tranša posojila le manjši del naših deviznih potreb za opremo ključnih objektov naše kapitalne graditve, nam bo vendar omogočila hitrejšo zgraditve in opremo teh objektov.

Po podatkih ki jih objavlja beograjska »Ekonomska politika«, bo največji objekt, ki ga financiramo iz sredstev prve tranše tega posojila, tovarna sulfatne celuloze in natronskega papirja, ki smo jo začeli graditi v Maglaju v Bosni. Na uvoz opreme za to tovarno odpade skoraj 17% celotne tranše posojila ali 1.412 milijonov din. Tovarna v Maglaju bo imela letno proizvodnjo 24.000 ton sulfatne celuloze oziroma 22.000 ton natronskega papirja, iz katerega se izdelujejo vreče za cement, za umetna gnojila itd. Naša letna potreba natronskih vreč znaša okrog 18.000 ton. Uvoz teh vreč sedaj hudo obremenjuje našo devizno bilanco, razen tega pa zaradi deficitnosti tega predmeta na svetovnem trgu zadnja leta nismo mogli dobiti potrebnih količin vreč oziroma papirja, kar je oteževalo naš izvoz cimenta. Z domačo proizvodnjo natronskega papirja bomo lahko — kakor kaže račun — v poldrugem letu prihranili devize, potrebne za opremo nove tovarne.

Okrog 2.435 milijonov din ali 29% celotne tranše bomo porabili za nabavo najpotrebnejše opreme za naše prometovnike (Raša, Velenje, Banovići, Breza, Zagorje, Kreka in Kolubara) in za opremo sušilnice lignita v kolubarskem bazenu. To opremo iz sredstev posojila smo v glavnem že naročili. Z mehanizacijo rudnikov in odpiranjem novih rudnikov moramo zagotoviti precejšnje povečanje naše proizvodnje premoga, ki znaša sedaj 13.000.000 ton, po zgraditvi ključnih objektov pa se bo potreba premoga povečala na 19.000.000 ton. Za našo bodočo preskrbo s premogom bo najpomembnejši dnevi kop v kolubarskem bazenu, ki bo moral dati na leto okrog 1,8 milijona ton premoga; v Kreki se bo moral povečati proizvodnja za 1,2 milijona ton, v Velenju za 0,82 milijona ton, v Banovićih za 0,77 milijona ton itd. Hkrati se bo z uvedbo sodobne mehanizacije znatno povečala proizvodnja dela v prometovnikih, saj nam pove račun, da bo potrebno število rudarjev po izvršeni mehanizaciji celo nekoliko manjše, kakor je sedaj, čeprav bo proizvodnja za okrog 45% večja.

Poseben pomen bo imela sušilnica za kolubarski lignit, ki vsebuje okrog 50% vode in ima zaradi tega nizko kalorično vrednost. Zato ta lignit ni popolnoma uporaben za potrebe industrije. Sušeni lignit pa bo imel 4200 — 4300 kalorij, kakor najboljšji rjavi premog. Proizvodna cena takega sušenega lignita bo navzlic stroškom sušenja nižja od proizvodne cene rjavega premoga. Razen tega se bodo znižali prevozni stroški, ker je sušeni lignit za 37% lažji. Glede na vse te rednosti se gotovo dobro izplača žrtvovati za opremo te sušilnice iz sredstev posojila 735 milijonov din. Poseben znesek 117.000.000 din je še določen za opremo flotacije v borskem rudniku.

Kongres sindikata državnih uslužbencev Jugoslavije

V Beogradu bo v nedeljo in ponedeljek drugi kongres Sindikata uslužbencev državnih ustanov Jugoslavije. Nad 130.000 članov tega sindikata bo zastopala na kongresu 360 delegatov iz vseh republik. Kot gostje se bodo kongresa udeleževali tudi predstavniki sindikatov državnih nameščenecv Francije. Zahodne Nemčije in Trsta.

Četrta po vojni zgrajena hidroelektrarna v Makedoniji

Na gradbišče hidroelektrarne Došnica pri Demir Kapiji v Makedoniji zaključujejo gradbeno delo. Hkrati se dovažajo potrebne stroje. Tovarna »Rade Končar« bo v kratkem poslala žetretji generator. Tudi cevi za zračni cevovod so v glavnem že prispelle. Iz Titovih zavodov Litostroj pa bodo v prihodnjih dneh prispelle tudi 3 turbine. Hidroelektrarna Došnica, ki bo imela s 3 agregati zmogljivost 500 kilovoltamperov, bo začela obratovati v drugi polovici letošnjega leta.

Četrta po vojni zgrajena hidroelektrarna v Makedoniji

Na gradbišče hidroelektrarne Došnica pri Demir Kapiji v Makedoniji zaključujejo gradbeno delo. Hkrati se dovažajo potrebne stroje. Tovarna »Rade Končar« bo v kratkem poslala žetretji generator. Tudi cevi za zračni cevovod so v glavnem že prispelle. Iz Titovih zavodov Litostroj pa bodo v prihodnjih dneh prispelle tudi 3 turbine. Hidroelektrarna Došnica, ki bo imela s 3 agregati zmogljivost 500 kilovoltamperov, bo začela obratovati v drugi polovici letošnjega leta.

Za graditev cest in mostov bodo letos v Srbiji investirali nad dve milijardi dinarjev. Asfaltni bodo 190 km cest. Na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb bodo med Bosutom in Sremsko Mitrovico zgradili potstvo z velikimi garažami in tu di s sobami za prenočevanje potnikov. Postaja bo imela tudi svojo restavracijo.

Dr. Bebler priredil sprejem dr. Gligorića

New York, 30. maja. (Tanjug) Dr. Ales Bebler, stalni jugoslovanski zastopnik pri Združenih narodih, je priredil sprejem na čast šahovskemu velemojstru Svetozarju Gligoriću, ki je na turneji v ZDA. Sprejema so se udeležili znani ameriški šahisti in zastopniki šahovskega kluba v sekretariatu OZN.

Nedopustno nasilje

Angloameriška voj. uprava je v tržaški sodni palači zamenjala italijansko ploščo v čast 12 policajem, ki so izgubili življenje pri opravljanju svoje dolžnosti s ploščo iste vsebine in italijanskem in slovenskem jeziku.

Fašistična organizacija »Le ga Nazionale« je ostro protestirala, češ da je ta korak »nedopustno nasilje nad dostojanstvom zatiranega Trsta«. Zahtevala je od italijanske misije v Trstu, naj doseže, da bodo spet obesili ploščo z besedilom samo v italijanskem jeziku. Glasilo demokratske stranke »Giornale di Trieste« pa obtožuje zavestno vojaško upravo, da je njena politika »odkrita v nasprotju z navodili zahodnih vlad«.

»Kekec« pojde v Benetke

Beograd, 30. maja (Tanjug). Trinajstega mednarodnega festivala umetniških in dokumentarnih filmov, ki bo to jesen v Benetkah, se bo udeležila poleg Velike Britanije in Svice tudi Jugoslavija. Za sedaj je predlagala predvajanje filma »Kekec«, za katerega sta napisala scenarij Frane Milčinski in Jože Gale. ki je hkrati tudi režiser, ter dokumentarni filma »Slike iz loškega pogorja«. Oba filma je izdelal »Triglavfilm«.

Eden v zahodnem Berlinu

Neredi v bivši nemški prestolnici

Berlin, 30. maja (AFP). Britanski zunanji minister Anthony Eden je večerj obiskal predsednika zahodnoberlinske občine Ernesta Reuterja. Potem je Eden v dvorani berlinske občine govoril in pri tem opozoril na pomen podpisa splošnih pogodb in sporazumov o evropski obrambni skupnosti. Eden je vnovič poudaril jamstva zahodnih velesil glede na Berlin, pri čemer je poudaril, da bodo imeli sieherni napad na Berlin

za napad na zahodne sile. Na koncu je opozoril na to, da se je britanska vlada v notah Sovjetski zvezi zavzemala za svobodne volitve v Berlinu in vsej Nemčiji in dejal, da bo Vel. Britanija vztrajala v teh naporih.

Tisoč demonstrantov je vdrla iz sovjetskega sektorja Berlina v ameriški sektor v Neuköllnu. Demonstranti so metali letake, v katerih protestirajo proti zakonskemu osnutku o udeležbi delavcev v upravi podjetij in pozivajo na stavko. Policija je hitro razgnala demonstrante ter jih več aretirala.

Zahodnoberlinska policija je razgnala množico približno 6000 ljudi, ki so hoteli demonstrirati proti sklenitvi pogodbe.

Gostovanje zagrebške folklorne skupine v Avstriji

Povabljen od osrednjega odbora avstrijskih sindikatov je odpotoval 30 članski zagrebški folklorni ansambel v Leoben, kjer bo dvakrat nastopil.

Truman o bakteriološki vojni

Washington, 29. maja (AP). Predsednik ZDA Harry Truman je večerj zanimal sovjetske očitek, da so ZDA vodile bakteriološko vojno v Koreji. Pripomnil je, da ZDA niso nikdar kršile ženevske konvencije s svojimi operacijami na Koreji. Predsednik Truman je spričo diskusij o množičnih izgonih v Romuniji, ki jih v tej državi izvajajo na najbolj surov način, dejal, da je Sovjetska zveza odredila množično izseljevanje in da so ti izgoni mnogo hujski kot v odkriti vojni.

Nov kandidat za predsednika ZDA

Washington, 30. maja. AFP. Podpredsednik ZDA Alben Barkley je večerj izjavil, da bo kandidiral za predsednika republike na demokratski listi po odločitvi strankine organizacije v državi Kentucky, da bo podprta njegovo kandidaturo. Izjava Barkleya je silno presenetila politične kroge v Washingtonu.

Začnimo tako kot v kakšni uganki. Kdo je napisal, za koga je napisal, kdaj je napisal... Sledite citate namreč, ki so sestavni del daljšega članka.

Samo nekaj jih bomo navedli. Na primer: »Tudi strahovati, kaznovati je dolžnost. Ako beseda ne izda, mora priti palica na pomoč. Kakor v naravi deževni vihar očisti vse ozračje in zrahlja zemljo, tako mora očistiti... sele kazen... omečiti srce...«

Ali pa: »Ako se pokaže trdovratnost pravi, bo kazen milejša, če pa se je uprl... premišljeno, bo kazen, bujija. In če je bil upor očiten, naj bo tudi kazen očitna... Uporniška kaznjav odločno, lahkomisljenca resno...«

In naprej: »Dostavi kazni nauk, če je kazen uplivala ugodno. Če se pa... kaže upornega ali vrdnega, kazen je povečaja... Tudi grožnja je dobro strahovalno sredstvo. Le modro je treba to sredstvo rabiti...«

Pa je za konec: »Včasih je res treba posebne kazni, da zadostijo. Dobro sredstvo za kaznovanje je zapor, to je huda kazen. Druga dobra telesna kazen za neobgljivost je post...«

Sedaj pa ugibajmo. Ali je to odlomek iz navodil za izpolnjevanje srednjeveške krovne rihte? Ali iz uredb kolonialnih oblasti za strahovanje nezadovoljnih prebivalcev Centralne Afrike? Ali pa morda celo del poglavlja o drešerji psov? Ugibajte!

Pa ne boste uganili. Pisec članka je namreč vse te mere predlagal za uporabo nad otroci, kot sestavni del vzgoje. Ne verjamete? Pa je res, v članku Priznanje in strahovanje pri vzgoji, rubriki za govedinje, je takina navodila objavil v svoji poslednji številki klerikalno-belogardistični list Nas tednik-Kronika, ki izhaja v Celovcu.

Po preizkušeni Jegličevi metodi je avtor podčrtal razliko med dečki in deklicami, za ene mora biti namreč kazni milejša, pri

dečkih je treba rabiti palico bolj pogosto. In pri grožnjah se je baje treba izogibati takšnim o trganju ušes, pa s cerkevijo se ne sme groziti in z molitvijo kaznovati, ker bi otrok potem molitve lahko zasoražal. Druge oblike strahovanja pa so dovoljene in priporočljive.

Verjetno je takšno mnenje sestavni del široke akcije avstrijskih klerikalcev, ki bi radi iz avstrijskih šol izgnali vse, kar je novi čas vojne prinesel, pa tja zanesli spet vse one metode ki jih je ustvaril temni srednji vek. S sveto cerkevno inkvizicijo vred. Čudno bi bilo, če bi s takimi načrti uspeli. Čudno pa ni, da belogardisti in emigranti takine nazore pridigajo.

Ubogi koroški otroci, če bi zapadli v popolno oblast takine vzgoje. In takihih vzgojiteljev, ki so tudi pri nas, med osvobodilno borbo našega ljudstva, tako učili in svoje nauke v praksi preizkušali.

Pri Sv. Urhu, v ljubljanskih zaporih, na lgu, v Novem mestu, in marsikje, marsikje drugod. Je

To so pa pedagogi...

Ljubljanski pionirji, KAM BOSTE ŠLI V NEDELJO?

Ljubljanska kulturna in športna društva ter množične organizacije se vedno bolj zavzemajo za naše otroke, za njihovo vzgojo in tudi zabavo. Že 11. maja ob pozdravu pomladi so za ljubljanske pionirje in cicibane pripravili številne zanimive prireditve. Odslej pa nameravamo vsako nedeljo prirediti večje pionirje in cicibane. Za to nedeljo pa je kot za uvod v »Teden matere in otrok« za pionirje pripravljena posebno velika veselja, mladostne zabave ter zanimivih prireditev. Na vseh koncih mesta bodo številne prireditve, tako da bo pionirjem kar težko izbrati, kam jo bodo v nedeljo mahali.

Na Cankarjevi cesti bodo v nedeljo dopoldne ob 9. uri spet velike tekme s skircami, dvo- in trikolost ter z obroči. Nastopili bodo tudi kotalkarji. Ta nastop organizira športno društvo KRIM in se ga lahko udeležijo vsi pionirji. Zmagovalcem tekem na Cankarjevi cesti tudi čakajo lepe nagrade.

Na bivšem igrišču »Primorja« ob Stadionu za Bežigradom pa bo v nedeljo dopoldne ob 9. uri tekovanje z majki, ki ga organizira aero klub »Zeleznikar«. Aero klub Milan Hudnik pa priredi tekovanje z letalskimi modeli.

Veselo bo tudi na Ljubljani, kjer bodo od jutra do večera motorni priklopi čoln, jadnice in čolni sandulini prevažali pionirje, ki se bodo ustajevali ob posebnih prestajih. Za to je preskrbel pionirjem Pomorsko brodersko društvo »Cveto Močnika« in veslaški klub »Savica«.

Mnogo pionirjev in cicibanov se bo prav gotovo zbralo na kotalkašcu na Resljevi cesti, kjer se bodo lahko vozili z avtomobilski od 9. ure naprej pa do večera.

Terenski odbor Zveze borcev terena »Tone Tomšič« pa prireja skupaj z rezervnimi oficirji tega terena in strelsko družino »Viktor Avbelj« celodnevno pionirsko taborjenje pod Karinaro v St. Vidu. Odhod na to taborjenje bo ob 8. uri zjutraj z vloga Zupancičeve in Gosposvetske ulice. Zanimanje pionirjev za to taborjenje je že sedaj veliko, saj se je zanj prijavilo že okrog 500 pionirjev.

Terenski odbor Zveze borcev »Milan Majcena« iz Spodnje Siske pa prireja v nedeljo izlet pionirjev v Jelenov žleb na pionirski progji. Na tem izletu bo še prav posebno veselo, saj gre s pionirji mladinska godba kulturno umetniškega društva »Hinko Smerak«. Zbirališče za izlet je ob 8. uri pred soto v Spodnji Siski.

Na kotalkašcu na Resljevi cesti bodo v nedeljo dopoldne tudi strelska tekovanja z rračno puško mladink ljubljanskih srednjih šol. Mladinci ljubljanskih srednjih šol pa bodo tekmovali z vojaško puško od 8. ure naprej na Strlešču na Dolenski cesti. Ta tekovanja prireja Mestni strelski odbor. Zjutraj ob 8. uri bo tudi otvoritev novega strelišča za malokalibrsko in rračno puško na Ježici.

Vse pionirje in cicibane bo prav gotovo zanimala nogometna tekma med pionirskimi odredi »Crni muca« in »Kranjski Janez«. V nedeljo pa bo še več nogometnih in drugih športnih tekem, na vse pa imajo pionirji do 14. leta prost vstop. Športna društva pionirje na te prireditve še posebej vabijo.

Dve drobni trgovski iz Ljubljane

Ljubljani se se je kar navadil na razne razstave v izložbah ministrstva za notranje zadeve ob Titovi cesti. Tako si je pač marsikdo že kupil pohištvo pri LID (tesna industrija Domača), ki ima tu kar celo razstavo. Že nekaj dni pa se ustavljajo ljudje pred izložbo »Tribune«, ki razstavlja med drugim soliden, lično izdelan priklopnik za kolese. Priznati je treba, da cena 1.500 din. je kar gre. Potrebno bi bilo, da označi podjetje tudi nosilnost priklopnika (v kg). — Mar to ne dokazuje, kako vzpodbujajo novi gospodarski sistem naša podjetja, ki imajo v njih sila, da izdeluje stvari, ki večajo izbiro potrošnih predmetov?

Kakor je iznajdljivost »Tribune« hvale vredna, tako se ne moremo spriznati z naslednjim: Pred dvema tedni se je pojavil v izložbi Slovenija - športa na Ajdovščini lično izdelan suknični pasom (iz bureta) za 1500 din. To je izdelek prikazal tudi v izložbi Na-Ma ob Cankarjevi cesti, le da je tu bila cena 1700 din. — Res je cena rezultat pomne in povprečne ševanja, kakor pravimo, in gotovo v kupi vsakdo, če gre za isto blago, tam, kjer je ceneje. Vendar je treba opozoriti na take pojave, ker vsi potrošniki pač nimajo dovolj časa, da bi sami ugotovili, kje jim najbolj kaže kupiti. Tem preč, ker gre za Na-Ma, ki

Na Raščici pri Velikih Laščah bo v nedeljo, dne 8. junija ob pol enajsti uri dopoldne slavnostno odkritje spomenika

PRIMOŽU TRUBARJU
Spored slavnosti bo objavljen ob koncu tedna

ALI ŽE VESTE,
da Prešernova knjižnica za leto 1953 obsega naslednje knjige:
ZBORNIK PREŠERNOVE KNJIŽNICE, Josip Jurčič: DOMEN IN DRUGE POVESTI, prof. Anton Poleneč: POGLEDI V ZIVALSKI SVET, Branislav Nušič: OBČINSKO DETE. Saljiva povest, Guy de Maupassant: DVA BRATA. Roman, ki stanejo v celoti samo 250 dinarjev. Na zamudite ugodne prilike in naročite se!

Komercialni popusti za avtobusne vožnje

Na podlagi odločbe o cenah za prevoz potnikov in priljave v avtomobilskem prometu za območje LR Slovenije (Gospodarski vestnik št. 16 od 17. maja 1952) daje avtobusno podjetje SAP, Ljubljana za redne in izredne prevoze potnikov z avtobusi naslednje komercialne popuste:

- A) KOMERCIALNI POPUSTI NA REDNIH AVTOBUSNIH PROGAH:**
- Manjše skupine izletnikov od 5-15 oseb imajo za vožnje ob delavnih in nedeljah na rednih avtobusnih progah SAP Ljubljana 50% popust, če se prijavijo dan poprej na avtobusni postaji v Ljubljani ali na krajevnih poslovalnicah na Bledu, v Kočevju, Kranju, Novem mestu in Brežicah in vplačajo vozino. Popust velja za izlete, ki trajajo en ali dva dni.
 - Na vseh avtobusnih progah SAP Ljubljana, ki obratujejo ob nedeljah, se uvajajo nedeljske povratne karte s 35% popustom od redne cene. Nedeljske povratne karte veljajo od sobote do nedelje zvečer.
- B) KOMERCIALNI POPUSTI ZA POSEBNE VOZNJE (izlete):**
Posebne vožnje z avtobusi SAP Ljubljana se zaračunavajo:
- vožnje v obe smeri do 60 km din 120 za km
 - vožnje v obe smeri do 150 km din 110 za km
 - vožnje v obe smeri nad 150 km din 95 za km
- Popust je odobren za 31-sedežni avtobus.
- Organizatorji izleta se lahko poslužijo še 5 do 6 rezervnih sedežev v avtobusu, ki vozne cene ne spreminjajo. Izleti se lahko organizirajo tudi po več dni.
- Poleg gori omenjenih popustov veljajo na rednih avtobusnih progah SAP, Ljubljana vsi popusti, predvideni po uredbi in 75% popust za člane sindikata, ki potujejo na redni letni odmor.

INFORMACIJE ZA POSEBNE VOZNJE SE DOBE PRI SAP, LJUBLJANA, SREDIŠKA ULICA, telefon 24-68, 46-32, 29-02 med uradnimi urami.

SAP, Ljubljana

Proslave ob obletnici priključitve Primorske k FLRJ

V okviru proslav ob obletnici priključitve Primorske k FLRJ bo v nedeljo 8. junija v Postojni odkritje spomenika padlim borcem NOV. Mestni odbor ZB je končno le prebil največje težave in ustvaril možnosti za postavitev spomenika.

Samo odkritje bo združeno z množičnim obiskom gostov iz Trsta. Svoj prihod so pripravila tudi tržaška telovadna, pevška, godbena društva in motoristi. V samem Trstu je zanimanje za ta izlet zelo živo. Stalno se prijavljajo novi izletniki in jih pride že sedaj predvidenih okrog 3000. Za ta obisk se zanimajo tudi ostali deli naše republike. Odkritje spomenika borcem NOV v Postojni mora postati močeno manifestacija bratstva in enotnosti ter bratske zveze delov-

Proračunska razprava Mestnega ljudskega odbora Ljubljane

II. seja Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane bo v sredo 4. junija ob 8. zjutraj v sejni dvorani Mestnega ljudskega odbora, Mestni trg št. 1. (Magistrat).

Dnevni red bo naslednji: 1. Razprava in sklepaje o predlogu proračuna MLO za leto 1952. 2. Razprava in sklepaje o zaključnem računu izvenproračunskih investicij MLO za leto 1950. 3. Personalne zadeve.

DUTOVLJE. Že tri mesece so se pionirji mladinske doma v Dutovju pridno pripravljali na rojstni dan maršala Tita. Za ta dan so si uredili igrišče za odbojko, nogomet, košarko in strelšče. V nedeljo so imeli namizni športni srečanje pionirjev v pionirski organizaciji ter kulturne in fizikalne prireditve.

DOLENSKE TOPLICE. V nedeljo, 25. maja, je bila seja občinskega odbora, na kateri so odobrili izvolitve komisije, ki bodo pripravile vse potrebno za volitve v občinske svete. Tudi občinska zveza borcev je imela v nedeljo svoje prvo sejo ter je izvolila nov odbor. Borci so tudi razpravljali o postavitvi spomenika padlim tovaršem ter o dolčitvi dneva občinskega partizanskega praznika.

KOLENDAR
Sobota, 31. maja: Angela, Majda, Boleslav.
Nedelja, 1. junija: Radovan, Fortunat, Deva.

SPOMINSKI DNEVI
31. V. 1942. — Hude borbe dolejških partizanov za ozemlje med Višnjo goro, Stično, Trebnjem in Žužemberkom.
31. V. 1942. — Dolenjske čete osvobodijo Suho Krajino.
31. V. 1944. — I. bataljon VII. SNOUB Franceta Prešernova napada postojanko v Zgornji Besnici.

Koncert združenih godb JLA in Ljudske milice bo v nedeljo 1. junija ob 10. dopoldne v Tivoljskem parku. — Dirigent: por. Stjepan Dlesk in Rudolf Starč.

Laboratorij za bakteriološko preiskavo živil, vod, zdravil in sanitetnega blaga (doslej Mikrobiološki inštitut - medicinske fakultete) se je preselil v svoje nove prostore v Centralnem higijenskem zavodu Sv. Petra cesta št. 2, kamor je odslej pošiljati preiskavni material in korespondenco.

Društvo slovenskih skladateljev vabi vse članstvo na plenarni sejanek, ki bo 1. junija ob 19. v prostorih Kluba kulturnih delavcev, Wolfova ulica 1-III. Dnevni red: Poročilo o Plenumu Saveza kompozitorov. — Reparticija. — Razno. — 3389-n

Maturantje Trgovske akademije iz leta 1942 študirajo in se sestajajo 7. junija v gostilni pri Jamniku na Vrhovcih št. 6. Zbirališče ob 17.30 pri zadnji tramvajski postaji na Viču.

Razne vrste morskih rib danes v ribarnici.
Zveza borcev in center prodajne zveze v Logu pri Brezovici priredi 1. junija ob 15. veselo zabavo s srečevalom, domači jazz. Vljudno vabljeni.

Zgodovinsko društvo za Slovenijo v Ljubljani bo imelo 1. junija ob devetih v čitalnici Narodnega muzeja svoj redni letni občni zbor. Odobro.

Diplomni tečaj za priučitev mednarodnemu jeziku Esperanto prireja Zveza esperantistov Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, poštini predal 275, kjer prejmete zadevna poljomsila.

Ribiško palico, prvotnostno kapetonsko hitebranko s priborom prodam. Langusova 7. 3392-n
Dušvo zobozdravnstvenih delavcev sklicuje sesanec dentistov v tonelejek 2. instrumentark v torek 3. in zobotehnikov v četrtek 5. junija ob 20. v prostorih zornih amiantov »Nebotičnik« v Ljubljani.

Podjetje Okrajno avtoprevoznišvo Kranj-okolica je prešlo dne 1. maja 1952 v likvidacijo. Pozivamo upnike in dolžnike, da priprave svoje terjatve oz. dobroimetja do 15. junija 1952. 3398-n

Z 31. majem bo ukinjena pošta Studence pri Poljčanah, Naešja odnozna zveška Erastje, Krasna, Križeva vas, Mlampa, Modrača, Novake, Prhova, Spodnje Brezje, Spodnje Kleče, Zgornji Hrastovec in Zgornje Kleče bodo vključeni v okoliš pošte Poljčane, Globoko, Spodnji Hrastovec in Sega pa v okoliš Makole.

PUTNIK LJUBLJANA
Opozarjamo potnike na otvoritev novih sezonskih avijonskih linij Zagreb, Split, Dubrovnik s 1. junijem. Karte na teh, kakor tudi na vseh ostalih domačih in tujih relacijah prodaja Putnik v Ljubljani. Potovanje z avijonom priporočamo vsem, ki potujejo na letni oddih v Delmaciji in črnogorsko primorje.

GLEDALIŠČE
DRAMA
Sobota, 31. maja ob 20: Anouilh: »Povabilo v grad«. Zaključena predstava za sindikat TVS in MVS. (Vlogo dvojčkov igra Branko Miklavc).
Nedelja, 1. junija ob 14: Hstung: »Gospa Biserina reka«. Izven in podobešje.
— ob 20: Anouilh: »Povabilo v grad«. Izven in za podobešje. — (Vlogo dvojčkov igra Maks Bajc)

OPERA
Sobota, 31. maja ob 20: D'Albert: »Nižava«. Red G.
Nedelja, 1. junija ob 20: Sutermeister: »Romeo in Julija«. Izven.

MESTNO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Gledališka pasaja
Sobota, 31. maja ob 20: Slavnostna akademija ob pričetku Tedna matere in otroka.
Nedelja, 1. junija ob 10.30: otroški balet »Trgovina z lutkami«. (Go stovanje KUD »France Prešeren« — Ljubljana, Trnovo);
ob 20: S. N. Behrman: »Zgodbe njenega življenja«.
Vstopnice lahko rezervirate na telefon 36-60.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom
Sobota, 31. maja ob 20: Nansay in Armont: Theodor & comp. Pre-

Podjetje „Agrotehnika“ v Ljubljani bo še letos uvozilo nad 1000 kmetijskih strojev

Stvar kmetijskih zadrug je, da si s pospešenim izvozom kmetijskih pridelkov zagotovijo zanje potrebne devize

Lani smo v mehanizaciji našega kmetijstva napravili pomemben korak. Uvozili smo nad 160 traktorjev in še mnogo drugih strojev, ki so jih državna posvetila in zadruženje organizacije v Sloveniji z največjim veseljem prevzela. Letos se bo ta mehanizacija še bolj stopnjevala. Včeraj smo bili obveščeni, da je podjetje »Agrotehnika«, ki se v Sloveniji bavi z uvozom vseh kmetijskih strojev in drugega materiala, podpisalo pogodbo z dvema avstrijskima podjetjema, ki sta se zavezala, da bosta dobavili 200 traktorjev, 200 plugov, 200 kultivatorjev, 200 krožnih bran, 200 kosilnic in 200 škroplilnic. Traktorji so znamke »Steyr« in imajo po 30 konjskih sil. Opremljeni so s hidravličnim dvigalom. Podjetje jih bo poslalo do 10. junija 30, do konca junija 70, potem pa vsak mesec po 50. Hkrati pa bodo prihajali tudi drugi priključni stroji, ki smo jih zgoraj našli. Septembra bo sledila pošiljka novih 250 traktorjev, ki jih bo »Agro-

tehnika« kupila za druge naše republike. Prav tako je verjetno, da bo podjetje že od prve pošiljke poslalo kakšnih 50 traktorjev republiko Bosni in Hercegovini, ki prav tako potrebuje kmetijske stroje. Tako bo podjetje »Agrotehnika«, ki si je v kratkem času pridobilo po vsej državi glas solidnega uvoznika kmetijskih strojev, pomagalo tudi drugim republikam, ki si žele nabaviti traktorje in stroje trdke »Steyr«.

V začetku junija bodo odpotovali v Avstrijo naši strokovnjaki strojne službe, kjer se bodo udeležili 14 dnevne tečaja v tovarni. Na tem tečaju se bodo podrobno seznanili s proizvodnim postopkom kakor tudi z vsemi posebnostmi strojev znamke »Steyr«. Ko se bodo vrnili, bodo v Sloveniji v drugi polovici junija tečaji za naše traktoriste, na katerih jim bodo strokovnjaki tolmačili svoje znanje o novih traktorjih in drugih strojih.

Vsi ti traktorji in stroji so namenjeni našim državnim posestvom in kmetijskim zadrugam. Zanje so poleg denarja potrebne devize. Na zadrugah je sedaj, da čim bolj politijo s pripravljanimi pridelki za izvoz. Zlasti je važno, da blago, ki so ga že namenile za izvoz, ne prodajajo na notranjem trgu, kakor se ponekod dogaja, temveč ga oddajo izvoznim podjetjem, ki ga bodo prodale v inozemstvo. Z izvozom kmetijskih pridelkov in drugega kmetijskega blaga se danes v Sloveniji bavijo podjetja »Kooperativa«, »Slovenija-sadje«, »Zivinoeksporta« ter podjetje »Drava« v Mariboru. Slednje podjetje izvažajo predvsem v Avstrijo ter tako izpolnjuje trgovinske sporazume, ki so bili sklenjeni v Celovcu in Grazu.

LETNI KINO DOM LJUDSKE MILICE — Slomškova ulica 20
V soboto 31. maja ob 19.30 otvoritev letnega kina in vrtno restavracije.
Program:
1. Koncert združenih godb JLA in LM pod vodstvom dir. kap. Stefana Dleska.
2. Premiera angl. filma »Dolina orlov«. Vstop dovoljen občinstvu. Vstopnina 30 din, 1308-n

RADIO
SPORED ZA SOBOTO
Poročila ob 8.15, 8.30, 12.30, 15.40, 19.30 in 22.00. 5.00-7.00 Pester glasbeni spored — vmes ob 5.30. 5.25 Objava dnevnega sporeda; 5.50-6.00 Jutrnja telovadba; 6.10-6.30 Kam bomo šli jutri na izlete; 6.30-6.40 Pregled tiska in radijski komentar; 6.40 Operni balet; 12.40 Zabavna glasba vmes objave; 13.00 Zdravstveni nasveti; 13.10 Igra Srečko Drazil s svojim ansambliom; 12.30 Operne melodije; 14.00 Narodne pesmi poje ženski zbor slovenskega narodnega gledališča iz Maribora pod vodstvom Ferda Piroca (prenos iz Maribora); 14.20 Okno v svet; 14.30 Mali koncert; 15.10-15.20 Zabavna glasba, vmes objave; 15.30 Igra Vaški kvintet, pojeta Režika Kortnik in Sonja Hočevar (prenos iz Zagreb); 19.00 Uredniška beležnica in pionirska pošta ter glasba za pionirje; 19.30 Zabavna glasba, vmes objave; 20.00 Radijske beležke; 20.15 Josip Hašek: Dobri vojak Svejk posega v svetovno vojno; 21.15 Prijetno zabavo (spored lahke glasbe); 22.10 Pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Plesni orkester Redia Ljubljana; 22.35-24.00 Plesne melodije in ritmi za lahko noč — vmes: Oddaja Radia Jugoslavija za inozemstvo na valu 327.1 m; 23.00-23.10 v nemškem jeziku; 23.10-23.25 v poljskem jeziku.

OBVESTILA
POZIV UPNIKOV IN DOLŽNIKOV
Z odločbo Mestne občine Bled, št. 1-734/1-52 B/V z dne 13. maja t. l. so prešla z dnem 20. maja t. l. v likvidacijo siledca gospodarska podjetja v Ribnem: Krajevno gostinstvo podjetje, Krajevno sodarsko podjetje, Krajevno čevljarstvo podjetje, Krajevno semontno podjetje, Krajevno gostinstvo podjetje »Jelovica«. Poizvamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve do zgoraj omenjenih podjetij, prav tako pozivamo dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti do teh podjetij. Rok za prijavo je do 20. junija.

UMRLI
Dotrpela je naša mama, stara mama in tašča **MARIJA DOLENC**. Pogreb bo 1. junija ob 15 z Zal - Marijine mrliške vežice. Zalujoči: Vuko, Alojzji, otroci, vnuki, vnučkinje in ostalo sorodstvo.
Po kratki, zahrtni bolni nas je za vedno zapustil v 75. letu starosti naš mož, oče, stari oče, brat in stric **FRANČ ANŽIČ**, posestnik. Pogreb bo v sredo, 31. maja ob 17 iz hiše žalosni Dobrunje 21 na pokopališče v Sostro. Zalujoči: žena, otroci in ostalo sorodstvo.
Sporočamo žalosno vest, da nas je danes 30. maja zjutraj nenadoma za vedno zapustila naša dobra žena, mamica, stara mamica, tašča in sestra **MARIJA - LOVEC** rojena **GREGEL** v 59. letu starosti. Pogreb bo v nedeljo 1. junija ob 14.30 iz kapelice sv. Jožeta na Zalah v Ljubljani. Zalujoči: mož Jože, hči Milica, sin Vlado, zet Stjepan Kačič, sestra Zorka, vnuki Danja, Maja, Darja in Vlasta, sestri Josipina Zuccon, Alojzija Domitrovič in ostalo sorodstvo. Ljubljana, Maribor, Knin, Koper, Bula, Bilejško.

PREDAVANJA
O moderni varilni tehniki bo predaval v dneih od 2. junija do 14. junija evropski priznani varilni strokovnjak predsednik avstrijskega odbora za varilne norme inž. Hans Melhardt. Predavanje, ki se ga bo udeležilo okoli 100 inženirjev in tehnikov iz vse države, bo dnevno od 9 do 11 in 15 do 17. Udeleženci naj se javijo v ponedeljek v društveni pisarni, Miklošičeva cesta 18 do 8. ure.

KINO
LJUBLJANA UNION: amer. barvni film: »Sneguljica«. Tednik. Predstava ob 16, 18.30 in 21. — **MOSKVA:** ameriški barvni film: »Brodvajske melodije«. Tednik. — **SLOGA:** angl. film: »Mož v belem«. Tednik. Predstave v obeh kinematografih ob 18, 18.15 in 20.30. — Prodaja vstopnic od 15 dalje. — **BEŽIGRAD:** ameriški barvni film: »Sneguljica«. Tednik. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic od 19.30 dalje. — **TIVOLI:** ameriški film: »Njen obraz«. Tednik. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic od 19.30 dalje. — **TRIGLAV:** premiera angleškega filma: »Dolina orlov«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje. — **SISKA:** amer. barvni film: »Sinja laguna«. Tednik. Cena vstopnic se zviša pri drugem in zadnji predstavi za 2 din zaradi varietetne točke. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

JESENICE: angleški film: »Lady Hamilton«.
KOROSKA BELA: ameriški film: »Zmajev sem«. I. del.
KRANJ STORCI: meliški film: »Biser«. — **SVOBODA:** francoski film: »V Parizu«. — **LETNI PARTIZAN:** angleški film: »Rumeni metulji«.

KAMNIK: ameriški film: »Irena Forsyte«.
DOMZALE: ameriški film: »Sun-seed Boulevard«.
VEVČE: jugoslovanski film: »Major Jur Bauk«.
SAVLJE: ameriški film: »Zmajev sem«. I. del.

Enobenem otvoril s 3. junijem tovrno, kosovno progro Portorož-Ljubljana in obratno. dvakrat tedensko, in to vsak terek in petek odhod iz Portoroža ter sredo in soboto odhod iz Ljubljane:

odhod	Piran	prihod
4.00	Portorož	21.35
4.10	Strunjan	21.35
4.20	Izola	21.10
4.30	Koper	21.00
4.45	Kopar	20.45
6.05	Kozina	19.20
6.25	Divča	19.00
7.20	Postojna	18.05
9.10	Ljubljana	16.15

Obenem otvoril s 3. junijem tovrno, kosovno progro Portorož-Ljubljana in obratno. dvakrat tedensko, in to vsak terek in petek odhod iz Portoroža ter sredo in soboto odhod iz Ljubljane:

odhod	Portorož	prihod
8.00	Portorož — Potovalni urad Adria	17.30
8.30	Strunjan — Kmet zadr. skladišče	17.00
9.30	Izola — Knjižarna LI-PA	16.30
10.30	Koper — Adria Avtobus postaja	15.30
11.00	Dekani — Avtobus postaja (Fortuna)	15.00
11.45	Črnikal — Kmetijska zadruga	14.15
12.45	Kozina — Splošna kmet. zadruga	13.30
13.00	Divča — Krajevna gostilna	12.30
14.00	Postojna — Slovenija avto, Vojkova	11.30
17.30	Ljubljana — Spedičija, Metelkova	9.00

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

AVTPODJETJE »ADRIA« — KOPER

STOTI NASTOP MLADINSKEGA ZBORA

Mladina Tehniške srednje šole in Gradbenega tehnikuma v Ljubljani je bila že pred zadnjo vojno in med njo znana po svoji revolucionarnosti. Zvesta svoji tradiciji tudi danes predstavlja v vrstah naših srednješolcev disciplinirano skupnost, ki se poleg šolskih obveznosti pridno udejstvuje v svoji kulturni organizaciji MKUD Vinko Košak. Njen največji ponos je pevski zbor, ki v teh dneh proslavlja peto obletnico svojega obstoja ter ob tej priliki pregleduje dosedanje delo in pripravlja načrte za bodočnost.

Pevski zbor MKUD Vinko Košak je v petih letih svojega delovanja opravil dokaj važno nalogo v okviru kulturno-prosvetnega dela na TSS in GT. Povezale je del dijakstva v triden in postrtovalnem kolektivu, ki je na svojih nastopih v Ljubljani in izven nje populariziral svojo šolo ter slovenski javnosti dokazal, da se mladina TSS in GT ne omejuje le na svoje obvezno šolsko delo, ampak da zna svoje proste ure uporabiti za zdravo in koristno razvedrilo.

Zbor je bil ustanovljen v začetku šolskega leta 1947/48. Kulturno-prosvetno delo je prav v tem letu pričelo dobivati trdnjše oblike, tako je tudi novoustanovljeni pevski zbor prekinil s tradicijo manjših izobličnih pevskih skupin in postal dobro organizirana masovna sekcija MKUD-a. Začetek je

slovensko javnost in zdaj ni bilo več nevarnosti, da bi delo zastalo. Nevarnost dijakstva na svoj zbor je postajala z vsakim nastopom močnejša. Za konec šolskega leta je mladinska organizacija pripravila kulturni program, s katerim je šla med ljubljanske delavce. V juniju leta 1948. je zbor prvič nastopil v radiu. Ravno v času, ko je TSS proslavljala šestdesetletnico svojega delovanja, se je mladina TSS pripravljala, da s svojim kulturnim programom obišče najoddaljeneje kraje slovenske zemlje. Ustavili so se v Trbovljah, Celju, Mariboru in Murški Soboti, povsod s pogumom in vero v uspeh, čeprav niso imeli povsod toliko poslušalcev, kot so jih mladi prireditelji pričakovali. To pa pevec ni motilo; nič jim ni moglo več omajati v njihovem zaupanju vase in v lepi zavesti, da se je zbor že v prvem letu svojih nastopov uveljavil in se uspešno uvrstil med druge mladinske pevske zборе v Sloveniji.

Do začetka šolskega leta 1948-49 je ostalo v zboru le malo starih pevcev. Mnogi so se bili s prejšnjim letom poslovili od šole ter stopili v življenje. Treba je bilo spet iskati novih, ponavljati stare pesmi, da so se jih naučili tudi novinci, in situirati pesmi za nov program. Če se je zbor v preteklem letu omejeval v glavnem na slovenske narodne, partizanske in delavske pesmi, je storil v tem

letu že korak naprej. Poleg drugih študijske srbske narodne in težje umetne pesmi in se pripravljajo na samostojen koncert. Razen mešanega zbor nastopa že tudi moški in ženski zbor. Ze v marcu so z novim celovečernim programom nastopili pred gimnazijci viške gimnazije. Največji praznik v svojem drugem poslovnem letu je zbor praznoval 31. aprila, ko je s celovečernim koncertom nastopil v ljubljanski filharmoniji ni dvorani. Uspeh spet ni izostal. Zbor je prav s tem nastopom dokazal, da je samozavestno in njihova volja izpopolnjevanja trdna; najpomembnejša je bila zasluzeno priznanje kot enemu izmed najboljših srednješolskih zborov v Sloveniji. Obiskali so Soštanj, Guštanj, Vuzenico, Tezno, Ptuj, Strnišče, Zirovnico, Jesenice, Bled.

Tudi v šolskem letu 1949-50 je zbor takoj začel z delom. Dotok novih članov je bil spet močan, tako da je po dveh mesecih števil zbor okoli 130 članov; med temi je bila dobra polovica novincev. Zbor je že v prvi polovici šolskega leta nastopal na raznih proslavah. V začetku decembra je že priredil koncert v Zagorju. Do aprila so pevci nastudirali še nove pesmi za program,

ki so ga potem ob koncu šolskega leta izvajali na številnih samostojnih koncertih. Prvič so z novim programom nastopili v svoje mintnatno, nekaj dni nastopa pa so z velikim uspehom zapeli osnovnošolski mladini na Viču, kjer so bili deležni odkritosrčne hvaležnosti mladih pionirjev. Na koncertu v veliki unionski dvorani 25. aprila so pevci peli pred nabito polno dvorano in lep uspeh je dal diajakom zadoščenje za ves trud, ki so ga poleg učenja za šolo vložili v svoj zbor. Sledil je koncert na Viču pod organizacijo protituberkulozne sekcije, koncert v Il. Bistrici, koncert v radiu, koncert v Ljutomerju. In ob koncu leta spet turneja. Najprej so obiskali Novo mesto, Gradec, Crnomelj, potem pa še Kranj, Tolmin, Sežano in Pulj.

Z začetkom šolskega leta 1950-51 je zbor kot dobro organizirana celota nadaljeval tam, kjer je bil pred dvema mesecema prenehal. Kmalu po pričetku šolskega leta je nastopil v radiu. V oktobru je sodeloval na proslavi v Stanjelu ob obletnici, ko je bila ustanovljena Kosovelova brigada. V okviru Prešernovega tedna je zbor organiziral svojo razstavo, na kateri je zbral vse dokumente svojega dela od začetka do tega datuma. Na Prešernov dan je zbor sodeloval na šolski proslavi, poleg tega pa je še sam priredil dobro uspešno akademijo, da bi na ta način res dostojno proslavil naš največji kulturni praznik. V aprilu pa so se publici predstavili spet v unionski dvorani s samostojnim vokalnim koncertom; ob koncu šolskega leta pa so na svoji četrti turneji ponesli slovensko pesem v vsa večja mesta naše Istre in Slovenskega Primorja.

Ni še šolsko leto 1951-52. Začetne težave so kmalu odstranjene. Spet vaje in petje na raznih proslavah in še priprave za koncerte, s katerimi pevski zbor te dni ponosno praznuje peto obletnico svojega dela in svoj stoti nastop.

Pevski zbor MKUD Vinko Košak pod vodstvom tov. Draga Korosca je danes znan že vsakemu Slovincu, ki mu je pri srcu domače petje. Za svoj uspeh se mora zahvaliti pred vsem postrtovalnemu pevu, vodji, upravi obeh šol in končno vsej slovenski javnosti, ki je mladim pevcom s svojim odobravanjem dajala novih moči za nadaljnje delo.

Nad 1500 moštvev v borbi za Titov pokal

Tradicionalno nogometno tekmovanje za pokal maršala Tita se je v nekaterih naših republikah že začelo. V tej množični športni prireditvi bo sodelovalo nad 1500 nogometnih moštvev, izmed katerih jih je 800 iz Srbije, 518 iz Hrvatske, 104 iz Slovenije, 128 iz Bosne in Hercegovine, 81 iz Makedonije in 14 moštvev iz Črne gore. Tekme v Sloveniji so se že začele v mariborski in koprski podzvez. Predtekmovanja bodo dolžila tri prvake podzvez: finalne tekme pa se bodo začele meseca julija.

V finalu bo sodelovalo 32 moštvev, in sicer 13 iz Srbije, 11 iz Hrvatske, 3 iz Bosne in Hercegovine, po 2 iz Slovenije in Makedonije ter 1 iz Črne gore. Clani zvezne lige ne bodo direktno sodelovali, temveč morajo prej v svoji republiki odigrati eno tekmo. Število naših olimpijcev še ni določeno. Jugoslovanski olimpijski odbor je odločil, da bo na olimpijadi v Helsinkih sodelovalo približno sto naših najboljših športnikov, ki bodo nastopili v enajstih športnih panogah, in sicer v nogometu, atletiki, vaterpolju, telovadbi, boksu, rokoborbi, dviganju uteži, kaklaškem športu, jadranju, plavanju in vaterpolju. Natančno število športnikov, ki bodo odgovorili v Helsinkih, še ni določeno.

Število naših olimpijcev še ni določeno

Jugoslovanski olimpijski odbor je odločil, da bo na olimpijadi v Helsinkih sodelovalo približno sto naših najboljših športnikov, ki bodo nastopili v enajstih športnih panogah, in sicer v nogometu, atletiki, vaterpolju, telovadbi, boksu, rokoborbi, dviganju uteži, kaklaškem športu, jadranju, plavanju in vaterpolju. Natančno število športnikov, ki bodo odgovorili v Helsinkih, še ni določeno.

Spored športnih prireditev na dan 1. junija v Ljubljani

Nogomet:

Pionirji	Igrišče Papirničarja	ob 9.30
Papirničar : Krim, Zeleničar : Slovian	Zeleničarja	8.30
Ordred : Grafičar	Ordreda	8.30
Ilirija : Domžale	Domžale	14.30
Ljubljana II. razred	Litostroj	8.30
Ardel : Jadran Ježica	Litostroj	10.00
Elektro : Domžale	Ilirija	9.30
Ilirija : Kočevje		
Mladinci A	Ordred	9.30
Ordred : Kočevje		
Mladinci B		
Sloga : Papirničar	Sloviana	8.00
Slovian : Ilirija	Sloviana	9.30
Domžale : Krim	Domžale	14.30
Clani		
Ordred B : Slovian	Ordreda	15.15

Prvenstvena tekma republikanske lige
Ordred : Brank
Ordreda

Namizni tenis:
Namiznoteniški republiški turnir na Viču, dom »Partizana«, začetek ob 8.30 uri.
Odobka:
Prvenstvena tekma Peca : Zeleničar Lj., na igrišču doma Ljubljana Sercer, ob 10.
Atletika:
I. kolo ekvipnega prvenstva FLRJ in LRS, na telovadnici v Tiivolju ob 16. uri. Tekmovanje bo v soboto in nedeljo.
Kolesarjenje:
Prvenstvo LRS za senlorje, juniorje, turiste in ženske. Start v nedeljo ob 8 pri kilometrskem kamnu 601 na Celovški cesti (Litostrojski bloki). Cilj Istimat.
Na vse prireditve imajo pionirji do 14. leta prost vstop.

Partizan bo imel lep praznik v Mariboru

V nedeljo dopoldne bo v Mariboru spet pomembno slavo »Partizana«. Na republiškem prvenstvu v telovadnem mnogobojju se bodo zbrali najboljši posamezniki iz vseh krajev Slovenije, da se pomerijo med seboj, kdo je boljši. Letošnje prvenstvo bo po številu udeležencev najbolj množično po osvojitvi. Doslej se je prijaviło k tekmovanju 29 moških vrst in 40 posameznikov, ter 41 ženskih vrst in 25 posameznikov skupno, torej okoli 485 tekmovancev. To bo zares prava revija najboljših slovenskih telovadcev vseh oddelkov in kategorij, saj bodo v Mariboru nastopili mladinci, mladinke, člani in članice. Pomembne udeležbe se bo na letošnjem republiškem prvenstvu nedvomno pokazala tudi pri-

Partizan bo imel lep praznik v Mariboru

ma merna kvaliteta, saj je večina okrožnih odborov »Partizana« že imela svoje izbirne tekme. Najbolje bodo nedvomno tekme v I. razredu mladincev in članov. Tu se bo pokazalo, da je ta lepa in zdrava panoga je dosega razveljavit napredek in kvaliteten in kvantitetnem pogledu. V Ljubljani in Mariboru pa tudi v nekaterih drugih krajih smo dobili nekaj društev (Narodni dom, Tabor, Zvezda Maribor, Jesenice) v katerih se mladina ob vodstvu starejših strokovnjakov počasi, toda vztrajno izpopolnjuje. Po informacijah, ki smo jih dobili na »Partizanu« zvezla za telesno vzgojo, opozarjamo društva, da morajo imeti vsi tekmovalci društveno izkaznico s potrdilom o plačani članarini in pa potrdilo,

Prva telovadna akademija po osvoboditvi v Lendavi

Telovadno društvo Partizan v Lendavi je priredilo v počastitev rojstnega dne maršala Tita prvo telovadno akademijo po osvoboditvi. Nastop je prav dobro uspel, pri čemer je treba poudariti, da društvo obstaja komaj dva meseca. Akademija je bila velikega pomena za Lendavo, saj je šolska mladina pozorno spremljala vse točke sporeda, ki jih je izvajalo nad 100 telovadcev. Prireditve je začela ženska deca s prostimi vajami, za njo pa so pionirji pokazali svoje znanje pri preskokih čez konja na šir, s prožno desko in z drugimi vajami. Največ priznanja med gledalci je želel pionir Vasari, ki je elegantno izvajal vse prvine. Zatem so bile proste vaje pionirj z lok in proste vaje mladincev. Svoje znanje na drugo so pokazali člani iz Murske Sobotne in Ljutomerja, članice in mladinke iz Murske Sobotne pa so izvajale naše prvine v talni telovadbi. V zaključnih točkah so na dvoviski bradi nastopile mladinke iz Ljutomerja, mešana vrsta članov pa na bradljah. Vse točke sporeda je pri klavirju spremljala tv. Skarabotova.

»Titov dom« v Ivančni gorici je zbirališče mladine

Iz Ivančne gorice na Dolenskem prihajajo razveseljena poročila o razgibanem telesnovzgojnem delu v okviru Titov Partizan. Lepo urejen »Titov dom« je za tamkajšnje mladino ovsje najprijetnejši prostori, kjer se le-ta v prostem času krepi duha in telo. Da bi pa merljivo in mlado telesnovzgojno društvo z uspehom nadaljevalo svoje plodno delo, potrebuje od pristojnih vodstev finančne sredstva za nabavo raznega telovadnega orodja.

Drobne zanimivosti

Srečanje košarkarjev Poljan in Krima bo določilo prvaka slovenske košarkarske lige v zahodni skupini. Tekma bo v nedeljo ob 10.30 na igrišču Poljan (V. gimnazija). Smučarji! Udeležite se zabavnega večera drevi ob 20.30 v prostori Kazine. Vabila dvignite pri Slovenija Sport. Drsalci! V Ljubljani imajo v torek 4. junija ob 18.00 urah stanek na kotarkoški v Slomškovi ulici. S seboj naj prinesejo vse družbene vizitke. Zavod za fizikulturo v Ljubljani javlja vsem zainteresiranim, da bodo privatni izpiti 4. junija. Košarkarji beogradskega Zeleničarja so v tekmovanju vzhodne skupine zvezne lige presentili s svojo znano nadproletjem (Zelenjanin) z rezultatom 48:41 (20:21). Angleški atlet Bailey je na nedavnem tekmovanju pretekel 100 m v 10.4, 200 m pa v 20.9 sekunde. Madžarski plavalec Kadas je v Budimpešti preplaval 100 m prosto v 58 sekundah. Na tekmovanju so bili doseženi dobri rezultati tudi v drugih disciplinah. Ameriško košarkarsko moštvo »Globooters« odputuje 31. maja na daljšo turnejo po Južni Ameriki, nato pa bodo obiskali tudi nekatere države v Evropi in na Vzhodu.

Zunanji izgled Ljubljane se je v zadnjem času temeljito spremenil, kar nam kaže tale slika Ljubljane ponoči

S FILMSKEGA PLATNA „Mož v belem“

»Mir in razodnost sta se spet povrnila v tekstilno industrijo«, pravi v tem filmu industrialca, kapitalist Birnley, veselo da so se on in njegovi poslovni stovariši odkrijali mladega zanesenjaka, inženirja, ki se mu je bilo posrečilo odkriti novo, avarno umetno vlakno in čigar izum bi spodkopal tla sodobni tekstilni industriji, saj bi se vsi ljudje lahko oblekli v trpežne, skoraj neuničljive in vrtne vsega se cešene tkanine. Zelo domimo, da bi se katerikoli kapitalist obtovaljal uničiti s pomočjo sijajnega izuma svoje konkurente in monopolizirati v svojih rokah proizvodno dobičkanosnega izdelka. V tem primeru, kakor nam prikazuje film »Mož v belem«, se je moral tovarnar Birnley pač vdati ostalim se bolj prevarnim industrialcem, ki so sklenili, da je treba izumi iznajditelju odvzeti in ga zakleniti v varen predal, kjer bo skrbno skrtil pred javnostjo, ker bi sicer ogrozil njihov obstoj. Čigav obstoj? Kapitalistov, seveda, ali vsaj enega njihovega dela, ki ne bi imel v posesti drobnega patenta.

Do tod bi nam bila filmska zgodba razumljiva in sprejemljiva, saj vemo, da je kapitalisti, kateri izumitelji potil krvavi pot, predeja je uveljavil svoj izum ali pa mu to sploh ni uspelo, čeprav bi bil še tako pomemben za razvoj znanosti in za dobro blaginjo vsakega človeštva. Vemo tudi, da še noben kapitalist ni uporabil novih odkritij in izdeloval blaga zato, ker bi ga vodila skrb in ljubezen do milijonov potrošnih ljudi, marveč zaradi dobička in kopičenja kapitala. Kako je torej mogoče, kar gledamo v tem filmu, da namreč vnetega iz-

umitelja Sidneya Strattona prevarajo ne le kapitalisti, ki so v skrbeh za svoje investicije, marveč tudi tisti ljudje, ki bi jim iznajditelj rad pomagal, jih reši iz zaostalosti in bede — delavci? Če se ozremo v zgodovino, lahko ugotovimo, da so se v prvih začetkih industrijskega iganja angleških delavcev le-ti pred dobrimi sto leti (kakor opisuje tudi Friedrich Engels v svoji znameniti knjigi »Položaj delavskega razreda v Angliji«) res upirali uveljaviteljem in prežanjali prve iznajditelje, na primer Richarda Arkwrighta, izumitelja predilnece stroja na vodni pogon, ter je takrat sploh prišlo do številnih uporov, v katerih so nevedni delavci razdeljali tovarne in razbili stroje, ker so se bali za zasluzek in kruh. Toda tudi takrat niso bili interesi delavcev istovetni z interesi kapitalistov? Danes pa je prav delavski razred tisti, ki nima strahu pred napredkom znanosti, marveč ve, da njeni uspehi lahko prinesejo in morajo prinesti lepše življenje vsemu človeštvu in zlasti delavskim množicam. Svakozem, s katerim se film »Mož v belem« norčuje ne le iz kapitalistov, marveč pred vsem iz nerazumlivega, preganjanega izumitelja ter iz zaostalih delavcev in njihovih sindikalnih organizacij, je torej neutemeljen in neresničen. Vrh tega je še intelektualistično preračunan, posebno v prizoru, ko se v lovu za izumiteljem znaideja v istem avtomobilu predstavnica delavcev Bertha in voditelj tekstilnih industrije Sir John Kierlaw, in v prizoru ob koncu filma, ko se kapitalisti in delavci skupaj rogajo osmešenemu in osamljenemu iznajditelju. Alec

Guiness je sicer dober igralec (videki smo ga že v filmih »Velika pričakovanja«, »Oliver Twist« in »Dobri srce«) in nam kot izumitelj Stratten vzbuja človeške simpatije, toda režiser Alexander Mackendrick (ki je sicer znan angleški filmski režiser) je v filmu preveč karikature. Sicer pa pomeni ta satirni film povprečno delo angleške kinematografije, brez pomembnejših izvirnih domislov. V svoji idejni zgradbi je prav gotovo popolnoma zgrešen.

Broadwayske melodije

Preseneča nas, kako se nekateri ameriški filmski režiserji lotevajo najraznovrstnejših filmskih obdelav, vimen. Milred, režiser francoško-italijanskega prekopa, se je bil uveljavil s filmom »Madame Bovary« po slovitem Flaubertovem romanu, toda Minelli je spocel tudi cel vrsto plehkkih glasbenopisnih revij; pravkar vrte pri nas pod naslovom Broadwayske melodije njegov film »Ziegfeld Follies«, izdalen leta 1946. Ta film velja za najrazkošnejšega, kar jih je bilo zadnja leta izdelanih v Hollywoodu. V njem se druga za drugo nizajo različne varietijske in kabaretnke točke, kakrsne služijo zabavnemu povprečju ameriške publike. Ni mogoče reči, da filmu manjka originalnih domislov in spretnih načinov v prikazovanju desetine med seboj ločene revijske zabavne revšvine vsa ta zabava je od zlodja prazna in cenena, da mora v dveh urah navlačiti tudi zelo malo zahtevnega obiskovalca kine-

matograf. Vmes je sicer nekaj posrečenih točk, kakor na primer parada lutk na Broadwayu, ki je dobila režisera in pantomimo v kitajski četrti; tudi prizor iz »Traviate« je odsko in glasbeno učinkovit. Nekatere povelje, ki jih slišimo v tem filmu, pa so preveč in preveč odskot. Dekoracija je seveda ameriško razkosna in prihaja v barvah še bolj do izražaja. — V filmu nastopa tudi Esther William, znana plavalica in ena izmed desetih najbolj plačanih filmskih zvezd v Hollywoodu; ker filmskim producentom ni uspelo, da bi iz njega napravili izralko, kakor so poskušali na primer v filmu »Nepotova hča«, so jo v tem filmu spet potisnili v vodo, kjer se vsekakor bolje počuti. Toda niti njena navzočnost niti sodelovanje klovna Reda Skeltona ne zmanjšata zabavne revšvine filmu, ugačajočega nemara le tistim gledalcem, ki so si pokvarili ali celo popolnoma zapravili smisel za res dobro, duhovito in plemenito zabavo.

13 V REVIRJIH JE ZAŽARELO

Toda to ni bilo vse. Gesar nam je dal še razne podatke o premikih nemške vojske, o gestapovskih zaupnikih in njihovih načrtih ter še mnogo drugega, kar nas je takrat zanimalo. Marsikatera uganka, ki je nismo mogli rešiti, je bila po teh razgovorih lahko razumljiva. Kar mi je pripovedoval, sem si zapisoval. To je gestapovec zbežalo, da se je začel bati, kaj bi bilo, če bi te zapise služajno dobili Nemci. Skušal sem ga pomiriti, vendar sem opazil, da je vedno bolj previden pri svojih izjavah. Nadalje je Gesar obljubil, da nam bo poslal po tov. Angelci pištalo — parabolo in večjo količino municije. Potem pa se mu je jezik nenadoma zapletel kakor človeku, ki je nekoliko preveč pil. Začel je nerazumljivo jecati in videl sem, da bi rad še nekaj povedal, pa se boji. Silil sem vanj in nespodil je izjecljal, da nameravajo Nemci že drugi dan seliti Nandetovo družino in še dve drugi iz Zavin. Od Gesarja, ki sem ga prepustil tov. Janezu, sem šel še k vermanu. Ta je sicer že vse povedal Čehu in je med drugim obljubil, da bo pripravil vse potrebno za napad na postojanko v Borovniku. Dejal je, da bo

takrat, ko bodo vsi zaspali, postavil na stražo zaupnega vojaka, in ko bo trikrat posvetil za zeleno baterijo, bo to znak za napad. V zvezi s tem smo še zaklevali od Gesarja naj poskrbi, da v torek ne bo večjega števila vojaštva v Zagorju kakor po navadi. Ko smo se vse porazgovorili, sta gestapovec in verman izginila v gozdu, mi pa smo počakali, da je začel padati mrak, in potem odšli k Jelsevarju, kjer smo večerjali. Po večerji sem že poslal Janeza s patroljo z nalogo, naj obvesti družine, ki jih mislijo seliti. Vse družine z otroki in starčki vrod so odšle v partizane.

z začel dvomiti, ali bo kaj z napadom na postojanko. Kmalu potem je prišel mlad fant iz Jelše z novico, da je videl večje število SS-ovcev v dolini. Položaj je bil popolnoma jase, ko so jo prislo.

Premišljeval sem in ugibal, kdo nas je izdal: verman ali gestapovec, Zakel sem se, da bom ugotovil, kdo je izdal. Oglasil sem se pri Rutarju ter naročil Rajku, naj se po-veže z gestapovcem Gesarjem in naj

pismo in mu predlagali, naj se sestane 16. aprila. Čez dan smo počivali, zvečer pa sem odšel v Ravne, kjer sem se setal z Antoneskom, ki se je vrnil iz Kozjanskega. Po kratkem posvetovanju, in potem ko se je vrnil Matja s svoje patrolje iz Trbovelj, smo krenili na Kal.

Do jutra smo počivali pri »Materici«, potem smo odšli v gozd Špelca, kjer smo se srečali z političnimi delavci. Zvedel sem, kakšno smolo je imel Boris, ki ga je poslal Antonesko z Donom in 5 novinci v Zabukovico, kjer bi moral izvršiti revkizicijo. Kakih 100 metrov pred nemško postojanko pa so Svabi iz zasede užgali po patrolji in jo prisilili k umiku. Ker naloge ni mogel izvršiti, se je odločil, da pojde v Ljuboje na sabotažno akcijo.

Ker ni kazalo drugega, se je ojuščil Boris in s karabatico zažgal bencin v bencinski posodi. Bencin se je vnel z bliskovito naglico, plamen je puhnil v Borisa, ki se je v trenutku spremenil v živo bakljo. Rešili so ga delavci, ko je bil že v nezavesti. Na svržem zraku se je kmalu zavedel, toda bil je ves ožgan po obrazu in telesu. Borci so ga pripeljali v taborišče, in že popoldne je prinesel neki zdravnik iz Laškega zdravila za opekline.

Nepopolna Hrastrniška četa na Kalu nad Hrastrnikom, maja 1944. — Sede od leve na desno: Čuri, komandir Stajere, Korotan, Boris, Zvone

NEUSPEL NAPAD — KDO JE IZDAL? Da bi bil napad na postojanko v Borovniku uspešen, sem poslal kurirja v Kamniško-Zasavski odred, da bi nam dali v pomoč vsaj eno četo. Komandant Beli nam je šel na roko, tako da smo se že v torek zvečer odpravili proti Borovniku. Še precej visoko v gozdu smo se ustavili in počakali Čehovo patroljo. Kmalu smo zaslišali, kako odmevajo po dolini rafali mitraljezov in brzostrel, in takoj sem pomislil, da je to slab znak...

ugotovi, kakšen človek je pravzaprav. Moja domneva, da je Gesar izdal, se je pokazala za pravilno, ko sem se 13. aprila setal pri Mamici z Alijem in Čehom. Dejala sta mi, da Gesar ni pošten. Vendar je Ali vztrajno zahteval, da ga je treba izkoristiti. Domneva, da je Gesar poslal SS patroljo v Kisovec, še ni bila potrjena. Da dokočno rešimo to uganko, smo sklenili, da bomo pisali Gesarju

Ugotovi, kakšen človek je pravzaprav. Moja domneva, da je Gesar izdal, se je pokazala za pravilno, ko sem se 13. aprila setal pri Mamici z Alijem in Čehom. Dejala sta mi, da Gesar ni pošten. Vendar je Ali vztrajno zahteval, da ga je treba izkoristiti. Domneva, da je Gesar poslal SS patroljo v Kisovec, še ni bila potrjena. Da dokočno rešimo to uganko, smo sklenili, da bomo pisali Gesarju

Ugotovi, kakšen človek je pravzaprav. Moja domneva, da je Gesar izdal, se je pokazala za pravilno, ko sem se 13. aprila setal pri Mamici z Alijem in Čehom. Dejala sta mi, da Gesar ni pošten. Vendar je Ali vztrajno zahteval, da ga je treba izkoristiti. Domneva, da je Gesar poslal SS patroljo v Kisovec, še ni bila potrjena. Da dokočno rešimo to uganko, smo sklenili, da bomo pisali Gesarju

Ugotovi, kakšen človek je pravzaprav. Moja domneva, da je Gesar izdal, se je pokazala za pravilno, ko sem se 13. aprila setal pri Mamici z Alijem in Čehom. Dejala sta mi, da Gesar ni pošten. Vendar je Ali vztrajno zahteval, da ga je treba izkoristiti. Domneva, da je Gesar poslal SS patroljo v Kisovec, še ni bila potrjena. Da dokočno rešimo to uganko, smo sklenili, da bomo pisali Gesarju

Ugotovi, kakšen človek je pravzaprav. Moja domneva, da je Gesar izdal, se je pokazala za pravilno, ko sem se 13. aprila setal pri Mamici z Alijem in Čehom. Dejala sta mi, da Gesar ni pošten. Vendar je Ali vztrajno zahteval, da ga je treba izkoristiti. Domneva, da je Gesar poslal SS patroljo v Kisovec, še ni bila potrjena. Da dokočno rešimo to uganko, smo sklenili, da bomo pisali Gesarju